

Îmbrăcămintea la romani

Îmbrăcămintea romanilor se caracteriza, înainte de toate, prin simplitate: nu necesita nici croială aproape deloc și nici cusătură, intervenția croitorului de profesie era minimă.

Veșmântul național și oficial al romanilor, dar care era interzis țăranilor, muncitorilor simpli și sclvilor, era toga: o bucată de stofă albă groasă de lână albă, tăiată în formă de elipsă sau de semicerc cu un diametru care putea ajunge până la șase metri. În epoca imperială se purta tot mai mult toga colorată – potrivit unor anumite norme : toga împăratului era roșie, a generalilor victorioși era de purpură cu broderii aurite, iar a copiilor sub 17 ani, precum și a înalților magistrați sau a unor categorii de sacerdoți era tivită cu o fâșie de purpură. Îmbrăcarea togei, potrivirea elegantă a cutelor, era o operație foarte complicată. În casă, bărbații purtau tunica – largă și lungă până sub geninchi, strânsă la mijloc cu o centură. Iarna se îmbrăcau chiar două sau trei tunici una peste alta. Confectionată din două bucăți de stofă, cusute între le, dar lăsând loc pentru brațe și cap, tunica nu avea mâneci – cel puțin până în secolul al II-lea e.n.; pentru ca un secol mai târziu să se poarte tunica cu mâneci chiar lungi. În oraș, se purta peste tunică toga, dar oamenii săraci și sclavii umblau numai în tunică.

Femeile purtau, direct pe piele, o cămașă de in, iar în jurul bustului o fâșie de pânză. În timpurile vechi îmbrăcau și ele toga, la fel ca bărbații, dar încă din secolele republicii toga era rezervată numai femeilor de moravuri ușoare. În locul ei, peste peste cămașă purtau o tunică lungă până la pământ, numită stola, cu mâneci lungi sau fără mâneci, prinsă cu un cordon. Peste stola, un fel de șal din lână colorată, numit palla, acoperea umerii; un capăt al pallei se înfășura pe un braț, celălalt cădea până la pământ, iar cu un fald al pallei, femeia își acoperea capul, căci o remeie romană nu ieșea niciodată în oraș cu capul descoperit. Aranjarea pallei pentru a forma un drapaj frumos și elegant era o operație tot atât de complicată ca cea pe care o cerea toga bărbaților. În epoca Imperiului, femeile au adoptat o îmbrăcăminte de o mare varietate.

Încălțăminte de rigoare a bărbaților când purtau toga era un fel de ghete din piele subțire, fără tocuri, fixate pe picior cu șase curele. Însă mult mai comode, mai practice și mai puțin costisitoare erau sandalele. În casă, atât bărbații, cât și femeile, ale căror tipuri de încălțăminte nu se deosebeau de cele ale bărbaților, purtau papuci de stofă, în diferite culori. Țăranii și soldații purtau saboți.

Romanii umblau cu capul descoperit, iar când ploua, își puneau o glugă. Vara, pentru a se apăra de razele soarelui prea puternice, purtau o pălărie cu boruri largi. Pentru sclavii eliberați, semnul distinctiv era bereta. Evantaiul și umbrela de soare, purtate de sclava însoțitoare, și poșeta erau articole indispensabile femeii elegante.

Gama bijuteriilor romane era de o infinită varietate. Inele pe toate degetele, care erau mult mai fin lucrate la femei decât la bărbați, agrafe, brățări purtate pe brațe, la încheietura mâinii și la glezne; și apoi diademe de aur, eventual cu pietre prețioase, și bijuteria cea mai scumpă - cerceii - , pendantivi, câteva perechi purtate deodată, spre a atrage atenția către clinchetul lor. În schimb, bărbații aveau ca singură podoabă inelul. În perioada republicană nu era îngăduit decât un singur inel, dar din epoca imperiului, cei bogați își încărcau degetele cu inele de o valoare enormă. Inelul bărbaților servea drept sigiliu, întipărirea lui având valoarea unei semnături autografe.